

podľa rozdeľovníka

Vec: Zasadnutie Komisie pre pamätihodnosti mesta

Pozývam Vás na zasadnutie Komisie pre pamätihodnosti mesta Banská Štiavnica, ktorého ste na základe uznesenie mestského zastupiteľstva členom. Zasadnutie sa uskutoční

- **dňa 02.10.2018 (utorok)**

V Trámovej sieni (Rubigall 2 poschodie) o **10:00 hod.**

Komisia je zriadená za účelom vyhľadávania a zdokumentovania jednotlivostí vhodných v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. a VZN 4/2017 za pamätihodnosť mesta.

Program zasadnutia: 1: Správa o stave pamätihodností mesta
2: Projekt mestské brány
3: Návrhy na pamätihodnosti mesta
4: Rôzne

Mgr. Peter Chytil
administrátor komisie

Mgr. Nadežda Babiaková
primátorka mesta

Rozdeľovník:

Na stretnutie sa pozývajú členovia komisie:

Mgr. Mária Čelková

PhDr. Mikuláš Čelko

Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.

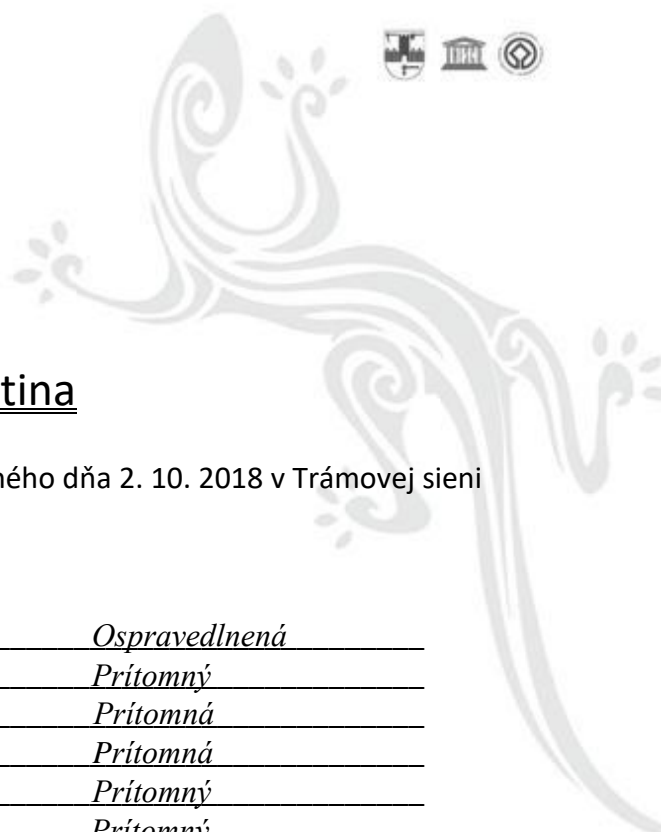
Miroslav Peťko

Mgr. Peter Chytil

Mgr. Andrea Gregová

Na stretnutie sa prizývajú:

Ing. Ivana Ondrejmišková

Prezenčná listina

- zo Zasadnutia Komisie pre pamätihodnosti konaného dňa 2. 10. 2018 v Trámovej sieni o 10:00.

Prítomní:	Pozvaní členovia komisie:	
	Mgr. Mária Čelková	<u>Ospravedlnená</u>
	PhDr. Mikuláš Čelko	<u>Prítomný</u>
	Mgr. Adriana Matejková, PhD.	<u>Prítomná</u>
	Ing. arch. Katarína Vošková, PhD.	<u>Prítomná</u>
	Miroslav Peško	<u>Prítomný</u>
	Mgr. Peter Chytil	<u>Prítomný</u>
	Mgr. Andrea Gregová	<u>Ospravedlnená</u>
	Prizvaní:	
	Ing. Ivana Ondrejmišková	<u>Neprítomná</u>

- Program stretnutia:
- 1: Správa o stave pamätihodností mesta
 - 2: Projekt mestské brány
 - 3: Návrhy na pamätihodnosti mesta
 - 4: Rôzne

ZÁPISNICA
zo zasadnutia komisie pre pamätihodnosti mesta v Banskej Štiavnici, konaného
dňa 2. októbra 2018

Prítomní a neprítomní: podľa prezenčnej listiny

Otvorenie:

Program zasadnutia:

- 1: Správa o stave pamätihodností mesta
- 2: Projekt mestské brány
- 3: Návrhy na pamätihodnosti mesta
- 4: Rôzne

Úvod:

Mgr. Chytil informoval komisiu o vykonaných aktivitách v súvislosti s hľadaním domnelého vojnového hrobu v Kysihýbli. Hrob bol nájdený, je v pomerne dobrom stave, ale je za hranicou katastru, čiže nespadá do kompetencie komisie. PhDr. Čelko upozornil, že verzia Školských lesov Kysihýbel o hrobe je nepravdivá a ide len o symbolický hrob postavený na pamiatku dvoch zastrelených židov. Na výzvu Mgr. Chytila, či môže túto informáciu dodať aj písomne, odmietol, že je už na dôchodku.

Mgr. Chytil informoval komisiu o prebiehajúcom hľadaní zhotoviteľa rekonštrukcie vybraných hrobov (príloha). Členovia komisie vyjadrili vôľu aby boli rekonštrukcie vykonávané žiakmi odboru reštaurovania štuky na SPŠ S. Mikovíniho, pod dozorom pána Fabiana. Mgr. Chytil oponoval, že do prvej fázy boli vybrané hroby s najväčším poškodením, čo zahŕňa ťažkú prácu s masívnymi blokmi kameňa, ktorá by nemohla byť vykonávaná študentami. Fyzicky menej náročná obnova zahŕňajúca čistenie a zlátenie sa bude vykonávať v nasledujúcich rokoch. Pán Peťko upozornil, že zlátenie a rozoberanie pomníkov kvôli ich opätovnému správne zostaveniu je odborná práca, na ktorú majú potrebné skúsenosti len profesionálni kamenári.

PhDr. Čelko označil administrátora komisie Mgr. Chytila ako nekompetentného k priamemu jednaniu s dodávateľmi s tým, že všetku komunikáciu a obhliadky s dodávateľmi, vrátane a predovšetkým verejného obstarávania má vykonávať Mgr. Šujanová, ktorá má na to potrebné pracovné zaradenie. Mgr. Chytil nemá jednáť s dodávateľmi, tí sa majú sami hlásiť na vyhlásené verejné obstarávanie.

K bodu 1:

Členovia komisie nemali žiadne návrhy k zaslanému textu. Text bude vytlačený a doručený MsZ.

K bodu 2:

Mgr. Chytil predstavil komisii návrh realizovať projekt Mestské brány ktorý by návštevníkom a obyvateľom mesta pripomenul mestské brány formou priestorových modelov umiestnených na ich niekdajších miestach. Viac informácií o projekte v prílohe.

PhDr. Čelko realizáciu projektu odmietol s názorom nevhodnosti inštalovať priestorové modely v exteriéri a navrhol, aby sa táto téma riešila len webovou stránkou o mestských bránach a obrannom systéme vrátane spôsobu jeho prevádzkovania. Zároveň pripomenul, že mesto malo dva okruhy opevnenia v ktorom boli brány. Mgr. Chytil oponoval, že webových prezentácií histórie je dostatok a ľudia viac ocenia hmotnú prezentáciu. Poukázal na podobné modely v iných mestách Európy. PhDr. Čelko ocenil takúto prezentáciu, ale muselo by ísť o jeden model mesta s textom brailovým písmom umiestnený v centre. Ale rozhodne nie na miestach niekdajších mestských brán. Zároveň by sa nemalo zabúdať na bašty a strážnice z ktorých sa niektoré stále zachovali.

Ing. arch. Vošková, PhD. projekt označila za vytrhnutý z kontextu. Existuje projekt odd. RRaMV ktorý by sprevádzal návštevníkov historického centra jeho historickými fotografiami. Projekty by museli mať jednotnú grafiku a priestorové modely do toho nezapadajú. Bez riešenia projektu študentami architektúry STU by projekt nijako nemohol dosiahnuť potrebné kvality ani grafickú kompatibilitu s týmto projektom. Ukázala komisii historickú mapu mesta (súčasť projektu, ktorej zakúpenie bolo navrhnuté), na ktorej zvýraznila líniu opevnenia s mestskými bránami. Podľa jej názoru sa súčasný človek – návštevník Banskej Štiavnice nevie v takejto mape (vedute mesta) zorientovať a mapa by musela byť prepracovaná do zjednodušenej umeleckej podoby. Mgr. Chytil namietol, že posledné umelecké spracovanie mapy mesta používané napríklad na materiáloch OOCR Región Štiavnica obsahuje chyby – ulice tam, kde byť nemajú a nepovažuje takéto riešenie za správne. Po skončení zasadnutia ukázala mapu so zakreslenými pozíciami „priehľadových rámov“ s historickými fotografiami, ktoré sa sústredili výlučne na Radničné a Trojičné námestie. Informačné panely by teda do priameho konfliktu neprišli.

Mgr. Matejková, PhD. označila projekt za zbytočný a navrhuje držať sa výlučne rekonštrukcie hrobov na cintorínoch, zvýšiť záujem komisie o cintoríny na Zvonovom vršku, neriešiť viacero projektov súčasne. Pripomenula, že stav oporného múru na evanjelickom cintoríne je dlhodobo nevyhovujúci a evanjelická a. v. cirkev naň nemá financie.

Členovia komisie ohodnotili predložený pracovný návrh riešenia modelu Belianskej brány od Vladimíra Oravca ako umelecky hodnotný a kvalitný, ale jeho umiestnenie na mieste Belianskej brány považujú za nevhodné. Pokiaľ by bol model vyrobený, mal by byť umiestnený v interiéri Informačného centra.

K bodu 3:

Mgr. Chytil predstavil komisii návrh pamätihodnosti mesta Pamätné miesto založenia lesníckeho školstva. PhDr. Čelko vyjadril pochybnosti o tom, či sa nachádza v katastri Banskej Štiavnice a navrhol aby to bolo preverené, keďže hranica katastra Banskej Štiavnice nemá logický priebeh.

Do kladného potvrdenia polohy pamätníkov sa komisia nimi nebude zaoberať. Pán Peťko informoval, že preverenie polohy dokáže spraviť oddelenie Právne a správy majetku MsÚ. Poloha pamätníkov v katastri Banskej Štiavnice bude preverená.

Mgr. Chytil predstavil komisii návrh pamätihodnosti mesta pracovný názov „Príbeh mesta v reliéfoch“. Členovia komisie vyjadrili jednomyselný záujem o vyhlásenie tejto pamätihodnosti mesta pod podmienkou, že autor reliéfov, Vladimír Oravec s tým bude súhlasiť. Vyhlásenie reliéfov za pamätihodnosť mesta by im malo zabezpečiť lepšiu údržbu a zachovanie. PhDr. Čelko pripomenul, že pokiaľ nebude preložený kanál vedúci od Starého Zámku, stabilita reliéfov je trvalo ohrozená vlhkosťou.

Mgr. Chytil predstavil komisii návrh pamätihodnosti mesta Staré mesto – Glanzenberg, členovia komisie vyjadrili, že podľa ich názoru, ktorým si ale nie sú úplne istý je už archeologická lokalita Staré mesto – Glanzenberg zaradená medzi Národné kultúrne pamiatky. V tom prípade už nie je možné ju vyhlásiť za pamätihodnosť mesta. Stav bude preverený.

Mgr. Chytil predstavil komisii návrh pamätihodnosti mesta Banskoštiavnický Salamander, o ktorom bolo opakovane zo strany vedúcich predstaviteľov mesta vyjadrená vôľa aby bol medzi pamätihodnosti mesta zaradený. Zároveň sa nachádza na reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO, čo ale nie je prekážkou. PhDr. Čelko vyjadril pochybnosti o tom, aby bolo akékoľvek nehmotné kultúrne dedičstvo Banskej Štiavnice zaradené medzi pamätihodnosti mesta, pretože potom by medzi ne mohli byť zaradené aj „náckovské vtipy“, čo nepovažuje za vhodné. Členovia komisie vyjadrili záujem aby Banskoštiavnický Salamander bol ako podujatie a sprievod vyhlásený za pamätihodnosť mesta, pod podmienkou spracovania jeho presného scenára z ktorého budú vypustené všetky novodobé prídavky. Mgr. Chytil oponoval, že napríklad postava sv. Barbory ktorá pribudla do sprievodu v roku 2018 má svoj symbolický význam a vypúšťanie postáv by nemalo byť riadené časom zaradenia, ale významom. Mgr. Matejková, PhD. súhlasila s takýmto riešením. PhDr. Čelko nesúhlasí so sprievodom baníckych spolkov ako súčasťou Salamandrového sprievodu a Salamandrových dní vôbec, keďže niektoré spolky menia sprievod v zábavu a nezachovávajú akademickú dôstojnosť podujatia. Zachová sa historické jadro sprievodu a pri jeho realizácii budú tieto novodobé prídavky odstránené. Zároveň bude k organizovaniu sprievodu a celkovo Salamandrových dní pristupované s náležitou úctou. Pod touto úctou sa myslí náležité oblečenie a hlavne obutie členov sprievodu a usporiadané akcie, ktorých charakter bude zodpovedať priestorom v ktorých sa vykonávajú. Plán mesta renovovať svoju historicitu má podľa PhDr. Čelku smerovať k väčšej vážnosti podujatí. Zároveň by mala byť kontrolovaná vonkajšia komunikácia mesta a partnerských organizácií v ktorej sa nemajú objavovať historicky nepodložené romantické výmysly.

K bodu 4:

Mgr. Chytil komisii pripomenul dátum stého výročia „lesníckej“ a „chemickej“ školy s tým, že toto významné výročie by malo byť náležite uctené, keďže mesto si začalo výraznejšie ctiť tradíciu Banskej a lesníckej akadémie, ktorej pokračovateľmi tieto školy sú formou valetantských sprievodov. Ukázal komisii niekoľko základných návrhov pamätníkov k tomuto výročiu. (Viac informácií v prílohe) Stredná odborná škola lesnícka by mala o postavenie pamätníka záujem

a uvíta akúkoľvek spoluprácu s mestom. Členovia komisie vyjadrili nezáujem o stavbu pamätníkov takýmto výročiam, z dôvodu ich hromadenia v budúcnosti, neestetickému, komunistickej dobe zodpovedajúcemu pomníku študentom lesníckej školy ktorí padli počas SNP a predovšetkým veľkému zanedbaniu údržby botanickej záhrady zo strany lesníckej školy a jej zriaďovateľa VÚC. Toto zanedbanie je obzvlášť výrazné v prípade dolnej botanickej záhrady, ktorá je navyše verejnosti neprístupná. Pamätník v nej umiestnený, tak neplní svoju úlohu. Pokiaľ majú školy záujem si svoje výročia uctiť, musia tak urobiť sami. PhDr. Čelko upozornil, že Gymnázium Andreja Kmeťa v budúcom roku taktiež oslávi sté výročie svojej existencie, nemalo by sa naň zabudnúť.

Mgr. Matejková, PhD. ohodnotila oba projekty ako mrhanie mestskými financiami. Pokiaľ nebude dokončená rekonštrukcia cintorínov, nech sa komisia žiadnymi inými projektami nezaobrá. Navrhla, aby bola obnovená a za pamätihodnosť mesta vyhlásená Fizélyho brána do evanjelického cintorína. Taktiež navrhla aby sa pri vstupoch do cintorínov, umiestnili informačné panely s plánom cintorínov, popisom hrobov a informáciami o pochovaných osobnostiach mesta. Pán Peťko sa vyjadril, že toto riešenie už je možné, keďže pracuje na pasportizácii cintorínov s firmou Esprit a vybrané cintoríny sú už prístupné cez internet. Pamätihodnosti (hroby) na nich sú farebne zvýraznené, ale neobsahujú žiadne podrobnosti o osobnostiach. Nikto nemal žiadne námietky voči rozdielnej grafike takýchto tabúl a nepovažoval za potrebné zosúladiť ju s ďalšími informačnými a prezentačnými panelmi mesta.

Členovia komisie navrhujú budúročné prostriedky komisie použiť na vypílenie stromov v okolí hrobov Antona Pécha a ich rekonštrukciu. Prípadnú kritiku verejnosti voči takémuto kroku berú na vedomie. Pokiaľ sa nepodarí zrealizovať a zaplatiť plánovanú prvú fázu rekonštrukcie hrobov v tomto roku, má sa realizovať v budúcom.

PhDr. Čelko informoval komisiu o svojom odchode na dôchodok 1.10.2018. Na otázku administrátora komisie či má záujem pracovať ako člen komisie aj naďalej reagoval záporne.

Administrátor komisie zasadnutie ukončil, ďalšie zasadnutie sa plánuje na december 2018.

Zapísal: Mgr. Peter Chytil

Mgr. Peter Chytil
administrátor komisie pre pamätihodnosti